

ДІЛО

Видав: Видавничча Спілка „Діло“.

Львів, 8 червня 1917

Петрограцька соціально-демократична „Робоча Газета“, орган фракції меншевиків, принесла в числі з 17. п. ст. мая зід написом „Нова небезпека“ отсю про положенія на Україні:

Тривожні вісти приходять з України. Вночі від звідомлень комісарів виконуючого комітету Ради робітницьких і жовнірських депутатів, також дуже сильні національно-федераційні змагання — майже зовсім відхиляти ся від Росії, скликати самостійну конституцію України і Новоросії.

Ми самі підносимо принцип самоозначення народів, які заселяють Росію. Й дамагаємося як найширшого самоозначення називати в красій автономії, але федераційний рух на Україні має очевидно характер національної виключності, характер дрібно-буржуазної реакційності. Кругом кількох відділень України групуються як радикальне крило українських націоналістів так і багато бувших столинів, які надаються знайти в нім озору для контролю революційної кампанії. Рівночасно сей український сепаратизм є поживу і контролю революціонерам російського націоналізму.

Серед таких обставин, при близькості фронту, особливо відповідальними є задачі соціальної демократії на Україні. Борючися за єдність революційного руху, за єдність революційної демократії в Росії, заступаючи інтереси маючо-меншевіківського пролетаріату, який потребує помочь загальному російському робітницькому руху, — соціальна демократія на Україні повинна рівночасно вести непримириму боротьбу з націоналістами обрушителіями в „Кієві“.

Рівночасно соціальна демократія повинна творити народні школи й літературу на українській мові, повинна добивати ся широкого краївого самоозначення, очевидно, при конечній умові рівноправної участі в нім усіх народності, які живуть на Україні. Тільки така тактика може забезпечити українському пролетаріатові і соціальній демократії почесне місце в тім вузлі національної боротьби, який завязується на Україні. Тільки вона зможе протидіяти тому, що пізводить революційний рух в Росії, яким греється вузко український націоналізм.

Містимо сю про російського соціально-демократичного органу не для полеміки з його хібними тезами про щільну національно-федераційну змагання для робітницького руху. Російська соціальна демократія все стояла на централістичному становищі і від цього вилічить її тільки само жите.

Для нас важливий поданий соціально-демократичний голос своєю позитивною стороною.

А саме знаходимо в нім стверджене факт, що на Україні національно-федераційні змагання дуже сильні. Стверджено цього факту стороною, для якої він є дуже небажаний, говорить дуже пророчисто про силу українського руху за кордоном, про його змагання й цілі.

А далі бачимо, як під впливом сили українського руху формується відношене російських політичних кругів до нього, в самінні випадку російської соціальної демократії. Що радить соц. дем. орган, щоби протидіяти національно-федераційним змаганням на Україні? Поборювати обрушительні змагання групи „Кіев-Київ“, творити українську літературу і вивчати культуру, українізувати школу, добивати ся краївної автономії, словом, іти на стрічку українським потребам і змаганям. Є се-

виходить що-дня раніше крім понеділків.

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10. Н. поз.
Конто пошт. № 28.72.
Адреса тел.: „Діло—Львів“
Число телефону 261

Рукописи
редакції не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:

місячно	270 K.
четвертічно	80 —
піврічно	160 —
відомчно	120 —
у Львові (без доставки)	
місячно	240 K.
четвертічно	70 —
піврічно	140 —
відомчно	220 —

За кімні адреси
платить ся 60 c.

ЦІНА ВІДОВОВЕНЬ:
Старий штуттов, длонівник
тока 40, в «Імперії» 16, з
онакаханою, крепкістю
часті 1. К. Поміжкою зі
команою і заручиною 150.
Неврологія струнка 1. К.
Стадіономією за піраміду
тюмок. —
Одна проміжна піраміда
у Львові 10 c.
за піраміди 12 c.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Слова зовсім нові, яких досі не чула Україна від російської соціальної демократії.

Ідучи по тій дорозі далі, українське робітництво, яке стоїть під соц.-дем. впливом, діде до зрозуміння, що власне національно-федераційні змагання найліпше забезпечать інтереси України, — в тім і інтереси робітництва — від всіх обрушителів, не тільки тих, що не признають окремої української національності, але й тих, що в інтересах російського державного централізму хотіли би держати Україну під свою опікою.

З регулямінової комісії.

ВІДЕНЬ (Ткб). Складане на нині засіданні регулямінової комісії палати послів по короткій формальній дискусії відложено.

Конференція президента міністрів в польським колом

ВІДЕНЬ (Ткб). Вчора по полуночі була конференція президента міністрів гр. Клеменса Мартініца з президією польського кола, яку заступали: презес Лазарський і віцепрезес Дія манд (в заступстві Дашинського), Гломбінський, бар. Гец, Кендаль і Лео. В польських кругах говорять, що на нараді, яка вела ся 2½ годин, обговорено ухвали польського кола з 16. I. 28. мая. Конференція буде мабуть незабаром ведена далі.

Болгарія й осередні держави.

ВІДЕНЬ (Ткб). Вчера вечером був у царській парі в Ляксенбурзі родинний обід, на який були прошенні болгарській цар, наступник престола Борис і кн. Кирило.

БЕРЛІН (Ткб). Прибув сюди болгарський президент міністрів Радославов.

БЕРЛІН (Ткб). Довідують ся, що болгарський президент міністрів Радославов, який вчора вечером прибув до Берліна, скористав з нагоди й обговорити з німецькими державними мужами подібно питання, важні для обох країв.

Представник ц. к. кор. в Бюро довідують ся, що президент міністрів Радославов в пово роті з Берліна задерхті ся у Відні і буде конферувати з міністром загорянчих справ Черніном.

Між союзниками.

БЕРН (Ткб). „Journal de Peuple“ доносить, що в Франції заборонено кілька російських соціалістичних газет, між ними „Ізвістія“ і „Правда“.

Кронштадт признає нове правительство.

ПЕТРОГРАД (Ткб). На вчерашньому засіданні тимчасового правительства стверджено, що кронштадтські події є полагоджені. Міністри Церетелі і Скобелев повідомили, що в Кронштадті прийнято їх мирно. Прибуши там, вони розпочали переговори з місцевим виконуючим видом і зажадали докладної рішучої заяві, чи Кронштадт хоче підчинити ся тимчасовому правительству. Вислідом переговорів є приняті резолюції, якій признають, що теперішнє тимчасове правительство має повну державну владу, яка розтягається на цілу революційну Росію. Се признає не включало бажання, щоб революційна демократія утворила нову організацію центральної влади, яка має бути поручена робітничо-жовнірській раді. До того часу зааряджені

ї закони, видавані правителством мають відноситися як до цілого Росії, так і до Кронштадту.

Керенський на північному фронті.

ПЕТРОГРАД (П. А.). Міністер Керенський відбув перегляд північного фронту. Він відвідав шлу лінію передніх ровів стрілецьких, віддалінок о 200 кроків від неприятеля, удав ся також на обсерваторії становище, не оглядаючися на небезпеку, що неприятельські кулі можуть потрапити. Війска в захисті витали його. Того дня міністер відбув перегляд війск флоту Балтійської, які зладили йому великі озброї.

Ціsar Вільгельм до армії.

БЕРЛІН (Ткб). Бюро Вольфа доносить: Ціsar Вільгельм виголосив з нагоди представлення нової оборонної методи на заході промову до бранденбурзького подку піхоти, в якій сказав:

Неприятель шукає рішення. Ждемо на се рішене. При помочі Бога, яка досі так ласкаво нас ослонювала, нехай прийде се рішене. Неприятель так довго буде мусіти кидати ліззи на шанці, як іх більше не буде мати, але вичерпани покине оружі. О се має постарати ся. Коли надіде схвилья, коли надіде освінене для німецького народу становища, яке Йому належить ся, тоді подиктуете мир.

Оголошене Італією невависимості Альбанії і Франція.

БЕРЛІН (Ткб). Оголошене Італією невависимості Альбанії є позно несподіванкою для Франції. Здається, що французька цензура не зволяла через якийсь час на оголошене сеї відомості. Тепер появили ся у французькій пресі старі відомості про те, які зувають, що оголошене невависимості Альбанії має тільки провіоричне значене тому, що остаточно управлінене сеї справи наступить під час мирних переговорів.

Росія й Румунія.

БЕРН (Ткб). „Neue Zürcher Zeitung“ довідується ся з Ясс, що з причини невиясненого положення в Росії також і в Румунії дастеться в останнім часі відчувати якесь пригноблене. Відчувають тут, що російське правительство не робить ніякої тайни з того, що інтересами Румунії буде журити ся тільки в міру, як позовіті на се власне військове й політичне положене Росії.

Угорська криза.

Опозиція утворить кабінет.

Будапештський кореспондент „Neue Freie Presse“ пише про теперішній стан угорської кризи:

Весь угорський політичний світ чекає з напруженем на розвязку кризи. Конференції з бар. Буряном причинили ся у великій мірі до винесення богатою питань, передовсім провідники опозиції на основі нарад з бар. Буряном випроводили одностайну правительству програму, яка має стати платформою для кабінету меншості. Ту програму предложити бар. Буряном монархові. Усунене противенство, які розділяють поодинокі партії опозиції, промостило дорогу до утворення кабінету меншості.

Партія праці все ще обстає при своїм становищі, що пр. розвязці кризи в першій мірі треба числити ся в більшості, бо се відповідає конституційному звичаю. Партія праці не не буде би противна декільком уступкам в спрівіборчій реформі. Найперше вона бажала би відложить ту справу до часу після війни, а коли б се не було можливе, то вона готова

і Буковині утворився 18. цвітня виконуючий комітет гор. Чернівців і Буковини з представниками гірничуної Ради, військових депутатів, Земського Секретаря, Союзу городів, Української Громади, земельних організацій та іншого громадського комітету. Комітет заступив назавжди членів чернівецького магістрату, які не мали довіри громадянства, тимчасовими виборними представниками населення, вибравши комісара при поділі Істри для організації городської міліції, занесячи її до організації тимчасової управи по містам, виділивши комісії: юридичну, адміністраційну, народної просвіти і санітарну. Тимчасове припіднесене комітету: чернівецький магістрат ч. 29. Пізніше комітету: Олександер Багрій, Іван Герман, Петро Дрожжин, Степан Гавеський.—Ф. К.

— Розязане польських рекрутацийних урядів. До польських днівників донеслась з Варшави: Генерал губернатор Бедрік зарікав, що повітові рекрутацийні уряди і бюро зголосень мають бути небезпеки зовсім розкидані, а головні рекрутацийні уряди розміщені в 17 більших містах Королівства і крізь всі Інспекторат вербування в осідок у Варшаві мають значно зменшити число своїх офіціїв, під-офіціїв і жовнірів. Добровольці, що бажають еступити до польського війська, мають на будуще зголосувати свій військ у німецьких окружних комітетах. Наслідком того заряджені більше як 2000 під-офіціїв і жовнірів та складається якоко 180 офіціїв, що були занятыми при рекрутацийних урядах, від Іде до полків.

— В справі портрету Леся Мартовича, Укр. Видавниця Спілка у Львові (бул. Чарнецького ч. 24) друкує тепер посмертну повість пок. Леся Мартовича п. н. „Забобон”. Редакція бажала би почитити в книжці портрет покійного письменника, тому про іншіх його знайомих, котрі мають його фотографію, прислати її для зроблення кліша. В 1877 р. намалював був портрет покійного арист Іван Труш. Добре було би, якби телеграфний властитель того портрета зложив його в музею Наук. Тсв. Ім. Шевченка, де переховуються також портрети цілого ряду інших наших письменників.

— Алаги голограми. Пишуть нам: Передплатник „Діла” кад. віс. Кипранишин, поціленний 12. мая с. р. на Галицькому фронти гранатом, погиб на місці враза з однор. капр. Корчинським.

— Відданчес. Надпоручник д-р Матвій Яворський з держави „згнити ізводи” і прилідений до А. О. К. Linsengen.

— Галицьке Всесвітнє Кредитовоє Заведене в Кракові перенесло свої бюро з площа Шепанської ч. 8 до Ринку ч. 34 (палата Спілка).

В справі субвенційної помочі для промислу, ремесла і дрібної торгівлі зі сторони ц. к. Намісництва, Краєвої Централі для господарської відбудови Галичини.

В цілім ряді комунікатів, як і в звітах зі засідань Краєвої Централі д. г. в. Г., подання в цвітні і маю с. р. накликали ми наші интересовані круги промисловців, ремісників, дрібних купців, які і селян до подавання сід до Централі в Кракові о субвенції на віднову, розширені і закладанні нових підприємств. На жаль однак поклики наші і поміщені там вказівки, як ті подані мають ся стилізувати, не увіччані ся відповідним успіхом, бо на одній з засідань Централі пр. висказав ся шеф III. Секції, бар. Баталія, що „Podanie Rusinów traktuje się przychylnie, jednak tych podań bardzo mało wpływało”.

А прещінь ся в нас тисячі людей безпосередньо і посередно пошкодовані війною, яким належить ся поміч від держави, і які її певно одержать, коли лише о те упіннуться. Отже в сім обіжников збирасямо і допомінююмо що раз коротко всі вказівки, які відносяться до Краєвої Централі д. г. в. Г. в Кракові і звертаємося в горячим апелем до нашої інтересенції і до всіх тих, які сім обіжников прочитають, щоби були ласкаві звернуті на него, в своїм крузі, увагу інтересовані, та в сім зважаючи на відповідність їм свої помочі, або, що найменше, звертали їх по порядку до нашого Товариства.

Ремісники, промисловці, дрібні купці, чи-тельники і громадські країнчики, торговельні і промислові товариства (модочарні, лаківі, ін.), які потерпіли від війни безпосередньо або посередно (утрати роботи, торгу, занепад в наслідок покликання до війська ін.), можуть одержати підмогу від Краєвої Централі для господарської відбудови Галичини, секція III, Краків, Ринок 30, на обнову, урухомлені і даліше ведені а настав розширені своє підприємства. I так: кравці, шевці, країнчики, ін. і т. п. можуть одержати даром до шести різних систем машини, копита, потрібні як шкіри, шевські і кравецькі додатки, а настав і готівку у висоті 100 до 300 К на евентуальне за-

куплення дрібних знарядів і додатків, коли Централі че може їх піснати в натурі.

Ковалі, шлюпари, блакітні, стодулі, стельмахи, боднарі і т. п. можуть одержати цілі (комплектні) уряджені робітници або поодинокі і бракуючі ім машини і знаряддя. Стодулі пози не подають на кілько робітників потребує урядження, ковалі, чи потребує худані в однім, чи в двох або троєм (єшо або більше).

Шкіру, шелкі і кратенки додатки можуть набувати майстри через своє корпорації в бюрі сирів'я при торговельні І палаті у Львові чо дуже дешевих цін (пр. 1 кг. доброї шкіри на вагах або підошви коштує складно 10 К).

Стодулі можуть одержувати матеріал (лише вітонами) в Центрального Бюро деревного промислу в Кракові. На один вагон може зложити ся кількох майстрів і вислати відре замовлене.

Стельмахи і боднарі можуть одержати матеріал просто в камеральних лісів за посередництвом Краєвої Централі для господарської відбудови Галичини.

Купці, громадські і читальні крамниці, торговельні стоянки можуть одержати на покрите всіх їхніх школ субвенцію у формі складного урядження (штрафи, фахи, лади, таги інше) в натурі або в готівці на справлена такого урядження і якусь готівку на закупівлю перших товарів.

В поданю треба подати коштори урядження, а то на підставі оферти якось фірми або підприємці і вказати якісь уряджені (громадський, парохіальний), або інституцію (касі, філія С. Г., Просвіти, Спілку ін.) або поважну особу яка була призначена на се обов'язок нагляду над прокристанем підмоги відповідно до І приєднання.

Промислові спільні і стоянки (дзвікарі, тофірки і т. і.) можуть рівно ж одержати субвенцію у формі машин до виробу цементових дахівок, рур ін. цементових виробів. Вони можуть також набувати за посередництвом Централі цемент, оліїн і ін.

Молодіжеві спільні, спільні для хору дробу, крілків ін. можуть рівно ж одержати субвенцію з і. к. Намісництва, Краєвої Централі д. г. в. Г. Секція II.

Красна Централі д. г. в. Г. Секція III по-ручес будівельним Експозитуром ц. к. Намісництва відбудовувати віхищі робітні, а також до ми купців, ремісників, промисловців ін.

В інци запріччусмо, що наш обіжник для тільки найважніші: слухачі помочі від Централі. Помі та може ознак обнимати, якож тут є обговорені случаї, яких годі є їх вичисляти. Централі має задачу відбудовувати і піднести краї. Населена отже може домагати ся від неї пово-чи, яко потребує, а кожий найлішче знає сам, що йому до відбудови, обнови, розширення чи заломеня зовсім нового підприємства треба, і того нехай від Централі жаде.

У всіх сіх справах інтересуює і вдає вказівки і почуєння цілізане Товариства, до якого належить звертати ся пересідаючи виготовлені подані і форулері. Товариство наше виготовляє також подані і удає вказівок при старані ся о позичках в Галицьким воєнним кредитовім Заведеню до висоти безпосередніх воєнних школ, в Галицьким місцевим воєнним кредитовім Заведеню» о позичках на підставі посередніх воєнних школ. Треба отже у всіх наведених в сім обіжникову слухачі звертати ся по інформації, поради і інтересенції до підмінного Товариства, яке і в сімах не на-ведених і сім обіжникову буде старати ся дати все і в найкоротші часі достаточну відповідь.

Українське Товариство для позирання ре-месла і промислу*. Львів, вул. Зіморовича ч. 20. II. кв.

На фонд „Народної Оборони“ зложили додатково від дня 20. цвітня с. р. в ко- ронах і сотниках:

Одена Кульчицька, Перемишль 7:50, Ольга Кульчицька, Перемишль 2:10, о. Михайло Волинець в Загребечку ad Ходорів 15:—, о. Ярослав Пасічинський, Коблянська Воля ad Стар. Самбір 10:—, Пелімак, Береш к. Самбір 35:50, Микола Костюк (пол. поч. 364) 1:—, Казимир Лаврентович (пол. поч. 364) 2:—, д. р. Осип. Гордічук, суд. пов. Ярослав 15:—, Ілько Влашук, Лютич і Стрижів, збірка 24:—, на которую зложили: I. Вл. Павліна Вл. Текля Вагнер і Анна Малецька, о. Теофіль Бобицький, Львів 8:—, Ева Ковак, Анна Челіада, Мих. і Луція Влашук Жизнь пов. Лютич (евак. з Дубна) зложили 10:—, Антон Коштюк (пол. поч. 980) 2:—, Гр. кат. уряд парохіальний Дальова п. Яслиска 20:—, Роман Жукоцький im Aufrig der uk. Lesshaile in Wolfsburg 39:61 до збірки ключі Лукашюк і Федінського у Гміні. Стельмаха в Холоні, Купчанка в Гредіг, о. Федорович в Турці, Ольга і Одна Кульчицькі Перемишль (3 проц. від пла) 9:80. Пр. Йосиф Петричук фірм (полева почта 282) 20:—, Володимир Кабаровський дир. школи Вольфсберг від п. Н. М. (за-

призначено ІІ перших робітників, з которых буде зможе відведені 160 — Уряд громадський Корчми почта Корчма 10:—, Данило Болівар (пол. почт. 364) 2:—, Андрій Фенік (пол. почт. 364) 2:—, Михайло Найдон хорунж. (пол. почт. 95) 117) збірка 106:—, на которую зложили: Вол. Хріновський 10:—, Василь Приселік 4:—, Ник. Іванків 4:—, Петро Максимук 4:—, Петро Наливайко 4:—, Роман Лугавський 4:—, Іван Туремський 4:—, по 2 К. зложили: Василь Стельмах, Іван Небелок, Михайло Мочерняк, Іван Коропецький, Юра Тимчук, Андрій Короновський, Ник. Костянюк, Федор Григорчук, Ф. Бурштинський, Ф. Мочерняк, Паніло Бучук, Василь Спасюк, Кость Бойко, Лесь Колдун, Іосиф Бурштинський, Ник. Мамчига, Михайло Мандаюк, Яків Розіцький, Іван Балей, Василь Годованець, Михайло Грибак, Федор Сенюк, Петро Матейчук, Михайло Гасюк, Йосиф Фліс, Михайло Романюк, Едуард Педельськ, Стефан і Олекса Небелік, Михайло Біланюк, по 1:— зложили: Н. Терлецький 1:—, Дмитро Гандак, Юстина Бурштинська, Василь Сем'юк, Юра Пахла, Василь Остапюк, Антін Підгурський, Йосиф Іонюк, Паніло Кіта, Михайло Ясюк, Василь Касянянук і Никола Остапюк о приват. Гузар 5:—, д. р. З. Левицький 10:—, д. р. Андергей 10:—, д. р. Беркіг 10:—, Ярослав Чимчар 5:—, Роман Морозевич 2:—, А. ти Сулятицький 5:—, Михайлина Панчишин 5:—, Юлія Юрковська 2:—, Юлія Королівна 2:—, Іванна Гвоздь 5:—, Карло Гроховський 2:—, Григорій Бурдін 2:—, Райнер 5:—, Крейцблер 5:—, Стефана Штебловів Риців 10:—, Петро Песцовський (ж. почт. 10:—, о. М. Коровець СССР. Кристино піль 50:—, о. Василь Гриць Болехів 200:—, Іван Рибчук учіт. Гредіг збірка 70:— на которую зложили Іванницький Еміль 10:—, Ілюк Параска 2:—, Горвіцький 5:—, Гелка Николай 4:—, Іванович Василь 5:—, Подар Петро 3:—, Рибчук Іван 10:—, Федорович В. 10:—, Купчанко 10:—, Н. Н. 10:—, Федорович А. 10:—.

О ПОВІСТКИ.

Субота, 9. червня 1917.

Надії: греко-кат.: Терапонта — римо-кат.: Де-ліч'яна, франко-кат.: греко-кат.: 1. Н по Сен., — римо-кат.: 2. Н. по З.

— Український Народний Театр Т-ва „Бесіда“ у Львові під управою К. Рубчакової. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашевича 4. 5.

В суботу, дні 9. червня, 20 днів тюри «Фарса» на 3 дії Геннекена.

В неділю, дні 10. червня „Циганка Аза“ народна драма на 5 дій зі співами і танцями К. Галасевича.

Білети раніше набуті можна в „Народній Торговії“, в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7½, вечіром. 2-2

— Український жіночий комітет для раніших складає щирі подяки Вл. д. р. Н. Н. за дар 100 К. — Комітет.

— Жартія на школу Ім. кор. Данила зложили: о. др Ерік від богословів і братства церковного 20 К, церкви семінарійської 10 К, о. Іван Костюк в Чемеринець 10 К. При тій нагоді Кружок школи ім. кор. Данила повідомляє, що в неділю 10 червня відбудеться збірка під всім церквами на погреби нашої школи. Просимо підтримати патріотичну суспільність по-пішти з щедрими датками.

— Читальня „Просвіта“ Город. передмістя площа са. Юрія ч. 5, уладжує в неділю 10. с. м. власними силами при співучасти дітей зі школи ім. Гринченка співочний вечір в честь 56. роковини смерті Тарата Шевченка з слідуючою програмою: 1) Вступне слово (член читальни). 2) Розвітай ся ой ти старий дубе (хор дітейчий). 3) Чорна рідя івона (хор читальни). 4) Три шляхи-декламація (член читальни). 5) Реве та стогне Дніпро широкий (дует дітей зі школи Гринченка). 6) Мені однаково — декламація (член читальни). 7) Ой Січ іде (хор читальни). 8) Образов сценічний в 3 діях (відгорають діти зі школи ім. Гринченка). Початок точно о год. від до 6. вечіром. Добровільні датки на школу ім. Гринченка приймаються.

— Конкурс. Ц. к. Намісництво уряджує в місячні лінні і серпнні с. р. курсі 5 днівні пере-світаючись, сортовані і паковані ящики. Курса будуть відбуваються в Раїв вінниці поз. Мисливці західна Галичина. Курсів буде вісім, з ко-трих один для 10 кандидатів позглядно звіднідатков української народності призначило в. к. Намісництво за посередництвом Союза моло-чарського в Стрию, якому повірено організації української торгівлі яйцями. На курсах буде також подана по відома участників ра-хунковість і проваджене книжок потрібних при торгові яйцями. Наука є безоплатна. Убогі кан-

